

Kommunstyrelsen

Svar på motion - Inrätta ett härbärke för kvinnor i Eskilstuna

Förslag till beslut *Förslag till kommunfullmäktige*

Motionen avslås.

Sammanfattning

Marielle Lahti (MP) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 5 maj 2022 kommit in med en motion om att inrätta ett härbärke för kvinnor i Eskilstuna.

Motionären yrkar att

- Stödet till Stadsmissionen snarast utökas så att ett härbärke för kvinnor kan inrättas – snarast.
- En nära dialog ska föras med Stadsmissionen rörande utformning av stödet samt tidplan för inrättandet av ett härbärke för kvinnor.

Ärendet har skickats till socialnämnden för yttrande. Av socialnämndens yttrande framgår att de föreslår avslag till motionens båda förslag med hänvisning till att nämnden bedriver verksamheter som genom biståndsbeslut möter behoven hos missbrukare samt till personer som är utsatta för våld i nära relation. Socialnämnden hänvisar även till att nämndens IOP (Idéburet Offentligt Partnerskap) med Stadsmissionen Eskilstuna kompletterar nämndens verksamheter med målgruppen som är hemlösa.

Kommunledningskontoret är av uppfattningen många av de hemlösa kvinnorna har en multiproblematisk situation med många olika stöd- och skyddsbehov parallellt. Deras tilltro till myndigheter kan ofta antas vara låg vilket gör att en del inte alltid ser de biståndsprovade insatser som socialnämnden hänvisar till som ett alternativ¹. Kommunledningskontoret menar härutöver att mycket talar för att hemlösa kvinnor i Eskilstuna inte känner sig trygga på ett härbärke som inte är könssegregerat då det är mycket stor risk att de i anslutning till lokalerna möter män som utsatt dem för övergrepp. Dessutom råder det osäkerhet bland kvinnorna om de ens får en plats för natten där vilket gör att de inte vill chansa på att ta sig dit. Sammantaget gör detta att

¹ Socialstyrelsen (2011) Skylla sig själv? Utbildningsmaterial om våld mot kvinnor med missbruks eller beroendeproblem

härbärgat i Eskilstuna inte utgör ett reellt alternativ för många kvinnor med missbruksproblematik. Risken är att kvinnorna istället stannar i en miljö där grovt våld och övergrepp förekommer och där de får betala med sin kropp för att få tak över huvudet. De kommer således längre ifrån samhällets skyddsinsatser i jämförelse med hemlösa män och har inte samma möjlighet till stöd utan myndighetskontakt och inte heller samma möjlighet till upplevelse av trygghet i utsatta situationer som män har.

Motionens intentioner och förslag stämmer väl överens med Eskilstuna kommuns *Plan mot mäns våld mot kvinnor inklusive hedersrelaterat våld och förtryck* (KSKF/2020:72) där det framgår att hemlösa kvinnor, kvinnor i missbruk och personer med erfarenhet av sex mot ersättning är att se som särskilt sårbara då de generellt sett har låg tillgång till stöd och skydd. Av planen framgår det även att socialnämnden ansvarar för att säkerställa stöd till dessa grupper och att i de fall en person har flera kategorier av sårbarhet ska hänsyn tas till individens alla behov och förutsättningar så att inget behov hamnar i skymundan av andra behov.

Efter det att socialnämnden besvarat motionen har nämnden fattat beslut i ett annat ärende som rör IOP förändringar inför 2023 (SOCN/2022:100). Av detta beslut framgår att socialnämnden ingår en 3-årig IOP-överenskommelse med Eskilstuna Stadsmission gällande grundläggande verksamhet där två härbärgen ingår, med en samfinansiering om 4,6 miljoner kronor årligen. Beslutet innebär att grundverksamheten fortsatt utgörs av härbärgat för män men att det även utökas med ett härbärke för kvinnor. Kommunledningskontoret välkomnar detta beslut som i praktiken innebär att ett härbärke för kvinnor kommer att inrättas. Med hänvisning till att socialnämnden fattat beslut om att inrätta ett kvinnohärbärke föreslår kommunledningskontoret att motionen avslås.

Ärendebeskrivning

Marielle Lahti (MP) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 5 maj 2022 kommit in med en motion om att inrätta ett härbärke för kvinnor i Eskilstuna.

Motionären yrkar att

- Stödet till Stadsmissionen snarast utökas så att ett härbärke för kvinnor kan inrättas – snarast.
- En nära dialog ska föras med Stadsmissionen rörande utformning av stödet samt tidplan för inrättandet av ett härbärke för kvinnor.

Motionen remitterades till kommunstyrelsen för beredning vid kommunfullmäktiges sammanträde den 5 maj 2022 § 112 och yttranden har inhämtats från socialnämnden som föreslår att motionens båda förslag avslås.

Socialnämndens yttrande och beslut

I likhet med motionären ser socialnämnden att kvinnor i hemlöshet är en utsatt grupp i samhället och särskilt om kvinnan även har ett drogberoende eller lever i en relation med våld. Av socialnämndens yttrande framgår dock att den föreslår avslag till motionens båda förslag med hänvisning till att nämnden bedriver verksamheter och utredningsarbete som möter behoven hos missbrukare samt till personer som är utsatta för våld i nära relation. Socialnämnden hänvisar till Kvinnobo som är ett

drogfritt boende för kvinnor som efter biståndsbeslut kan ordna boende för kvinnor under en period. Socialnämnden hänvisar även till Hemlaås som är ett lågtröskelboende där män och kvinnor som inte kan eller vill upphöra med sitt missbruk kan bo. Ifall en kvinna behöver lämna en våldsamt relation finns stöd att få i en sådan situation också. Socialnämnden har ett boende med visst skydd som har sex platser för våldsutsatta kvinnor och det finns även en överenskommelse om IOP med kvinnojouren Moa om sex stående platser.

Socialnämnden hänvisar även till att IOP-avtal med Stadsmissionen Eskilstuna kompletterar socialnämndens verksamheter med målgruppen som är hemlösa och att det finns en nära dialog med Stadsmissionen rörande utformning av nuvarande stöd och för att följa målgruppens utveckling. Av socialnämndens yttrande framgår det samtidigt att Stadsmissionen Eskilstuna har inkommit med en ansökan gällande härbärgesplatser för kvinnor och att socialförvaltningen har en dialog med härbärgets om hur behovet av härbärgesplatser för kvinnor ser ut.

Efter det att socialnämnden besvarat motionen har nämnden fattat beslut i ett annat ärende som rör IOP förändringar inför 2023 (SOCN/2022:100). Av detta beslut framgår att socialnämnden ingår en 3-årig IOP-överenskommelse med Eskilstuna Stadsmission gällande grundläggande verksamhet där två härbärgen ingår, med en samfinansiering om 4,6 miljoner kronor årligen. Förslaget innebär att grundverksamheten fortsatt utgörs av härbärgets för män men som även utökas med ett härbärke för kvinnor.

Kommunledningskontorets bedömning

Enligt Socialstyrelsens senaste kartläggning av hemlöshet har antalet kvinnor i akut hemlöshet ökat jämfört med tidigare.² Det faktum att Stadsmissionen Eskilstuna har inkommit med en ansökan till socialförvaltningen gällande härbärgesplatser för kvinnor tyder i sig på att det finns ett ökat behov för kvinnor även i Eskilstuna. Dessutom lyfter kvinnor i Eskilstuna själva behovet av fler platser vilket framkommer av slutrapporten för Jämställdhet och vård i egen regi.³ Kvinnorna i studien uttrycker att det är för få platser på Härbärgets och att det är stor konkurrens kring platserna där hierarkin styr vem som får platsen. Kvinnorna säger att detta får som konsekvens att de inte vill chansa på att gå till härbärgets när de inte vet om de får en plats. De uppger att de då i stället stannar i en miljö där våld och övergrepp förekommer och får betala med sin kropp för att få tak över huvudet. Sammantaget bedömer kommunledningskontoret att det sannolikt föreligger ett behov av ett utökat antal platser för hemlösa kvinnor trots att målgruppen idag inte är lika synlig som männen på Härbärgets.

Även om inte alla kvinnor som är i behov av en plats på härbärke har beroendeproblematik, kan det antas att en stor del av kvinnorna har det då undersökningar visar att kvinnor som missbrukar i större utsträckning är bostadslösa i jämförelse med andra kvinnor.⁴ Flera studier har visat att kvinnor med missbruksproblematik har en

² Socialstyrelsen (2017) Hemlöshet 2017 – omfattning och karaktär

³ [Eskilstuna kommun \(2021\) Slutrapport för Jämställdhet och vård i egen regi](#)

⁴ Socialstyrelsen (2011) Skylla sig själv? Utbildningsmaterial om våld mot kvinnor med missbruks eller beroendeproblem

högre utsatthet för våld och kränkningar i nära relationer jämfört med kvinnor generellt.⁵ En majoritet av kvinnor med missbruksproblematik har varit utsatta för olika former av våld i nära relation enligt de studier som gjorts i Sverige. De har ofta varit utsatta av mer än en partner, våldet eskalerar snabbare och är grövre jämfört med våld som utövas mot kvinnor som inte lever i miljöer som präglas av missbruk och kriminalitet.⁶

I Eskilstuna kommuns slutrapport för Jämställdhet och vård i egen regi⁷ beskrivs missbruksvärlden i Eskilstuna som en mansdominerad värld där männen har makten över pengar, narkotika och skydd. Detta är en bild som bekräftas av fler studier. Dessa kvinnor är inte bara utsatta för våld i nära relation i högre utsträckning än andra, de utsätts även i hög utsträckning för olika typer psykiskt, fysiskt och sexuellt våld av andra personer i sin omgivning. Oftast utsätts de av män de är bekanta med, men även av okända män och av yrkesverksamma män inom till exempel missbruksvården.⁸ Med detta i åtanke, och med tanke på att missbrukskretsarna i Eskilstuna är relativt små, är det ganska stor risk att kvinnorna i anslutning till härbärgets lokaler möter män som utsatt dem för övergrepp. Det är inte ovanligt att dessa kvinnor stannar i en våldsamt relation som ett sätt att skydda sig från övergrepp från andra män. På samma sätt är det vanligt att kvinnor känner sig tvungna att ställa upp på sex i utbyte mot husrum. Det är också vanligt att det är männen som förser kvinnorna med narkotika. På så sätt uppstår ofta ett dubbelt beroende där kvinnan är beroende av både drogerna och mannen i fråga.⁹ Dessutom är det vanligt att mannen på olika sätt försöker hindra kvinnan att söka hjälp för sitt missbruk eftersom han då riskerar att mista kontrollen över henne.¹⁰

Socialnämnden hänvisar till sina verksamheter som möter behoven hos missbrukare samt hos personer som är utsatta för våld i nära relation. Samtliga av de verksamheter nämnden hänvisar till kräver biståndsbeslut. Kommunledningskontoret är av uppfattningen att många av dessa kvinnor under perioder i realiteten ofta står långt ifrån en biståndsprövad insats då många av dem ofta har en multiproblematis situation med många olika stödbehov parallellt och därför stundtals håller sig undan myndigheter.¹¹ De kan exempelvis ha ett pågående missbruk, vara våldsutsatta och samtidigt ha ett akut behov av tillfälligt boende utan önskan om myndighetskontakt och biståndsbeslut. I Socialstyrelsens skrivelse *Förebygga och motverka hemlöshet*¹² beskrivs

⁵ Se exempelvis Länsstyrelsen Västmanland (2021) Vem ser oss? En studie om kvinnor i missbruk och deras upplevelser av våld i nära relation. Genomförd i samarbete med Mälardalens Universitet

⁶ Socialstyrelsen (2011) Skylla sig själv? Utbildningsmaterial om våld mot kvinnor med missbruks eller beroendeproblem

⁷ [Eskilstuna kommun \(2021\) Slutrapport för Jämställdhet och vård i egen regi](#)

⁸ Mobilisering mot narkotika (2005) Mäns våld mot missbrukande kvinnor – ett kvinnofridsbrott bland andra

⁹ Socialstyrelsen (2011) Skylla sig själv? Utbildningsmaterial om våld mot kvinnor med missbruks eller beroendeproblem

¹⁰ Mobilisering mot narkotika (2005) Mäns våld mot missbrukande kvinnor – ett kvinnofridsbrott bland andra

¹¹ Socialstyrelsen (2011) Skylla sig själv? Utbildningsmaterial om våld mot kvinnor med missbruks eller beroendeproblem

¹² Socialstyrelsen (2021) Förebygga och motverka hemlöshet – Analys och förslag för fortsatt arbete inom socialtjänsten

att en del personer med komplex problematik i form av missbruk och psykisk ohälsa, har en bristfällig och icke fungerande kontakt med samhällets stödsystem och inte sällan har dåliga erfarenheter av och en misstro mot myndigheter. Ett härbärke kan vara ett steg närmare samhällets stödsystem för dessa kvinnor.

Socialnämnden skriver i sitt motionssvar att deras IOP med Stadsmissionen Eskilstuna kompletterar socialnämndens verksamheter med målgruppen som är hemlösa. Kommunledningskontoret delar inte den uppfattningen då mycket talar för att hemlösa kvinnor i Eskilstuna inte känner sig trygga på ett härbärke som inte är könsuppdelat då det är stor risk att de i anslutning till lokalerna möter män som utsatt dem för övergrepp. Dessutom råder det osäkerhet bland kvinnorna om de ens får en plats om de tar sig dit. Sammantaget gör detta att härbärgen i Eskilstuna inte utgör ett reellt alternativ för många kvinnor med missbruksproblematik.

Precis som de hemlösa männen i Eskilstuna har tillgång till en plats att vända sig till som inte kräver ett biståndsbeslut och som inte är en myndighet, behöver även hemlösa kvinnor ett sådant alternativ där de känner sig trygga. Socialstyrelsen framhäver i rapporten *Förebygga och motverka hemlöshet*¹³ vikten av att socialtjänsten bedriver uppsökande arbete för att kunna möta människor på härbärgen så att de kan komma vidare till ordinarie socialtjänst och fortsatta insatser. Kommunledningskontoret ser att uppsökande arbete mot kvinnor på härbärgen i Eskilstuna försvåras av att de sällan vistas just där. Ett könsuppdelat härbärke i Eskilstuna skulle möjliggöra mer uppsökande arbete gentemot denna grupp och således underlätta för kvinnorna att bryta med sitt sammanhang, komma bort från kontrollerande män och få stöd att söka sig vidare till de verksamheter som socialnämnden hänvisar till som kräver biståndsbeslut. Ett av målen i Eskilstuna kommuns *Plan mot mäns våld mot kvinnor inklusive hedersrelaterat våld och förtryck*¹⁴ är att de som utsätts för mäns våld mot kvinnor, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck får information om sin rätt till stöd, skydd, vård och behandling så att de får möjlighet att leva utan rädsla och själva bestämma över sina liv. En viktig förutsättning för att hemlösa kvinnor ska få denna information är att samhällsinstanser får kontakt med kvinnorna. Detta skulle underlättas av att kvinnor i högre utsträckning sökte sig till härbärgen. Härutöver är det en viktig jämställdhetsaspekt att kvinnor och män får samma möjlighet till upplevd trygghet i utsatta situationer. Frågan har även koppling till de nationella jämställdhetspolitiska målen Jämställd hälsa och Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

I Eskilstuna kommuns *Plan mot mäns våld mot kvinnor inklusive hedersrelaterat våld och förtryck*¹⁵ framgår att vissa grupper av våldsutsatta klassas som särskilt sårbara då samhällsliga strukturer innebär att de ibland har andra och begränsande förutsättningar än andra som kan försvåra hjälp och skydd och ofta innebär det att dessa grupper inte har tillgång till jämlikt stöd i praktiken vid våldsutsatthet. I planen definieras både hemlösa kvinnor, kvinnor i missbruk och personer med erfarenhet av sex

¹³ Socialstyrelsen (2021) *Förebygga och motverka hemlöshet – Analys och förslag för fortsatt arbete inom socialtjänsten*

¹⁴ *Plan mot mäns våld mot kvinnor inklusive hedersrelaterat våld och förtryck 2021-2025* (KSKF/2020:72)

¹⁵ *Plan mot mäns våld mot kvinnor inklusive hedersrelaterat våld och förtryck 2021-2025* (KSKF/2020:72)

mot ersättning som tillhörande denna grupp. Av planen framgår det även att socialnämnden ansvarar för att säkerställa att dess verksamheter är anpassade så att de stämmer överens med faktiska behov och målgrupper. Stöd ska kunna erbjudas både på kort och lång sikt. I de fall en person har flera kategorier av sårbarhet ska hänsyn tas till individens alla behov och förutsättningar så att inget behov hamnar i skymundan av andra behov. I planen exemplifieras detta med att kommunen ska verka för att integrerad behandling för beroendeproblematik och våld/trauma ska kunna ske utan att behandlingen/skyddet är villkorat av nykterhet eller uppbrott från en relation. Således ligger motionens förslag i linje med det som tidigare beslutats av kommunfullmäktige avseende stöd till de sårbara grupperna hemlösa kvinnor, kvinnor i missbruk samt till kvinnor med erfarenhet av sex mot ersättning.

Ovanstående ligger också i linje med regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.¹⁶ Av strategin framgår att flera livssituationer och omständigheter kan innebära särskild sårbarhet, bland dessa nämns ovanstående grupper. I strategin står vidare att: över hela landet ska insatser för våldsutsatta kvinnor och flickor i alla avseenden vara av god kvalitet och anpassas till den enskildes behov. Därför måste olika former av sårbarhet alltid beaktas i planering och genomförande av insatser. Regeringen bedömer att ansvariga för verksamhet på lokal och regional nivå bör överväga behov av fortsatt utvecklingsarbete under strategiperioden, bland annat avseende skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor som är i särskilt sårbara situationer på grund av exempelvis missbruk.

Vad gäller brottsoffer har socialnämnden enligt socialtjänstlagen ansvar för att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp. Kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående ska särskilt beaktas.¹⁷

Mot denna bakgrund välkomnar kommunledningskontoret socialnämndens beslut att utveckla samarbetet med Stadsmissionen till att även innefatta ett eget härbärge för kvinnor. Med hänvisning till att socialnämnden fattat beslut om att inrätta ett kvinnohärbärge föreslår kommunledningskontoret att motionen avslås.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Eskilstuna kommun har höga ambitioner för arbetet med trygghet, jämställdhet och mäns våld mot kvinnor och ett könsuppdelat härbärge för kvinnor kommer sannolikt att bidra till att främja utsatta kvinnors makt över sina egna liv. Arbetet mot mäns våld mot kvinnor är en del av arbetet för hållbar utveckling och ett tryggt och självständigt liv. Ett jämställt samhälle fritt från våld leder till bättre livsvillkor och en bättre folkhälsa för flickor och pojkar, kvinnor och män. Ett jämställt samhälle fritt från våld ger bättre förutsättningar att nå även övriga strategiska mål om höjd utbildningsnivå, fler i jobb och att göra Eskilstuna till en attraktiv stad och landsbygd.

¹⁶ En nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor 2016 Skr 2016/17:10

¹⁷ 5 kap. 11 § SoL

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Anna Giotas Sandquist
Direktör Social hållbarhet

Beslutet skickas till:
Socialnämnden

§ 98

Ideburna offentliga partnerskap i socialnämnden – förnyade IOP inför 2023

Beslut

1. Socialnämnden ingår 3-årig IOP-överenskommelse med Eskilstuna Stadsmission gällande grundläggande verksamhet där två härbärgen ingår, med en samfinansiering om 4,6 miljoner kronor årligen.
2. Socialnämnden ingår 1-årig IOP-överenskommelse med Eskilstuna Stadsmission gällande Bostad först, med en samfinansiering om 1,5 miljoner kronor.
3. Socialnämnden ingår 3-årig IOP-överenskommelse med Kvinnojouren Moa gällande samtalsstöd för våldsutsatta kvinnor och deras barn, med en samfinansiering om 600 000 kronor årligen.
4. Socialnämnden förnyar inte IOP-överenskommelsen med LP-föreningen gällande öppen verksamhet för människor i utanförskap.

Reservationer

Jawad Zanganeh (V) reserverar sig muntligt mot punkt 3

Jawad Zanganeh (V) och Lotta Jonsson (KD) reserverar sig muntligt mot punkt 4

Särskilt yttrande

Oskar Hedenfeldt (MP) lämnar särskilt yttrande (bilaga A)

Sammanfattning

Socialnämnden har sedan 2019 använt sig av formen idéburet offentligt partnerskap för att för att stärka samverkan med civilsamhället och skapa bättre förutsättningar för barn, unga och vuxna i Eskilstuna kommun. Men det var redan under 2016 som socialnämnden beslutade att se över möjligheten att stärka samverkan med den ideburna sektorn genom ideburna offentliga partnerskap – med syfte att stärka demokratin och samhällsutvecklingen.

Ett antal överenskommelser löper ut vid årsskiftet där socialnämnden behöver fatta beslut om fortsatt samverkan.

Ärendebeskrivning

Under 2022 har följande IOP varit aktuella inom socialnämnden:

- Dagverksamhet för människor i utsatthet – Eskilstuna Stadsmission
- Skyddat boende för kvinnor och deras barn – Kvinnojouren Moa

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

- Grundverksamhet för människor i utsatthet – Eskilstuna Stadsmission
- Bostad Först – Eskilstuna Stadsmission
- Öppen verksamhet för människor i social utsatthet – LP-föreningen
- Stödverksamhet för barn och unga – Ungdomsjouren Fria

Av dessa IOP löper följande ut 2022-12-31:

- Grundverksamhet för människor i utsatthet – Eskilstuna Stadsmission
- Bostad Först – Eskilstuna Stadsmission
- Skyddat boende för kvinnor och deras barn – Kvinnojouren Moa
- Öppen verksamhet människor i utanförskap – LP-föreningen i Eskilstuna

Grundverksamhet för människor i utsatthet

Socialnämnden förslås besluta om ett förändrat idéburet offentligt partnerskap med Eskilstuna Stadsmission gällande grundverksamheten för människor i utsatthet. Förslaget innebär att grundverksamheten fortsatt utgörs av härbärgets för män men som även utökas med ett härbärke för kvinnor. Förslaget är ett 3-årigt IOP med en årlig finansiering från socialnämnden om 4 607 000 kr.

Förslaget innebär att verksamheterna matlagat, personligt ombud samt arbetsmarknadsåtgärder inom Retuna utgår från socialnämndens överenskommelse.

Bostad först

Socialnämnden förslås besluta om ett förnyat idéburet offentligt partnerskap med Eskilstuna Stadsmission gällande konceptet Bostad först under 1 år. Eskilstuna kommun samfinansierar överenskommelsen med 1,5 mnkr.

Detta förslag utgör en utökning av tidigare överenskommelse avseende innehåll och finansiering som nämnden haft med Eskilstuna Stadsmission under perioden 2020, 2021 och 2022 (separata 1-åriga överenskommelser).

Samtalsstöd för våldsutsatta kvinnor och deras barn

Socialnämnden förslås besluta om ett förändrat idéburet offentligt partnerskap med Kvinnojouren Moa och ingå en överenskommelse gällande samtalsstöd för våldsutsatta kvinnor och deras barn under 3 år. Eskilstuna kommun samfinansierar överenskommelsen med 600 000 kr/år.

Detta förslag innebär en förändrad överenskommelse avseende ekonomisk samfinansiering från nämndens sida samt gällande innehållet i överenskommelsen, som tidigare gällt ett skyddat boende.

Öppen verksamhet för människor i utsatthet

Socialnämnden förslås avsluta det fram till 2022-12-31 pågående idéburna offentliga partnerskapet med LP-föreningen i Eskilstuna gällande en öppen verksamhet för människor i utanförskap.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Socialnämnden har under de senaste tre åren samfinansierat den öppna verksamheten tillsammans med LP-föreningen med en summa om 250 000 kr årligen.

Finansiering

Finansiering sker utifrån tilldelade resurser för socialnämnden inför 2023.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Förslagen utgör en utveckling av socialnämndens samverkan med civilsamhället och stärker arbetet med socialt utsatta människor i Eskilstuna kommun. Förslagen till beslut kompletterar även socialnämndens egna verksamheter.

Yrkanden beslutspunkt 1

Nina Tuncer (S), Göran Gredfors (M), Carina Åkesson (SD), Märিত Zettervall Svensson (L) och Lotta Jonsson (KD) bifall till förvaltningens förslag.

Jawad Zanganeh (V) yrkar att socialnämnden ingår 3-årig IOP-överenskommelse med Eskilstuna Stadsmission gällande grundläggande verksamhet där två härbärgen ingår, med en samfinansiering om 4,6 miljoner kronor årligen, samt verksamheterna Matlaget, personligt ombud och arbetsmarknadsåtgärder inom Retuna, med en samfinansiering lika tidigare överenskommelse.

Propositionsordning beslutspunkt 1

Ordföranden finner att det finns följande förslag till beslut:

- Nina Tuncer (S) med fleras bifallsyrkande till förvaltningens förslag.
- Jawad Zanganehs (V) ändringsyrkande.

Ordföranden föreslår en propositionsordning där förslagen om bifall och ändringsyrkandet ställs mot varandra. Nämnden godkänner propositionsordningen. Efter ställd proposition finner ordföranden att nämnden beslutar att bifalla förvaltningens förslag.

Yrkanden beslutspunkt 2

Nina Tuncer (S), Göran Gredfors (M), Carina Åkesson (SD), Märিত Zettervall Svensson (L), Lotta Jonsson (KD) och Jawad Zanganeh (V) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Ordföranden finner att det finns ett förslag till beslut och att det blir nämndens beslut

Yrkanden beslutspunkt 3

Nina Tuncer (S), Göran Gredfors (M), Lotta Jonsson (KD) och Carina Åkesson (SD) bifall till förvaltningens förslag.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Jawad Zanganeh (V) yrkar att socialnämnden ingår 3-årig IOP-överenskommelse med kvinnojouren Moa gällande samtalsstöd för våldsutsatta kvinnor och deras barn, med en samfinansiering om en miljon kronor årligen.

Propositionsordning beslutspunkt 3

Ordföranden finner att det finns följande förslag till beslut

- Nina Tuncer (S) med fleras bifallsyrkande till förvaltningens förslag.
- Jawad Zanganehs (V) ändringsyrkande

Ordföranden föreslår en propositionsordning där förslagen om bifall och ändringsyrkandet ställs mot varandra. Nämnden godkänner propositionsordningen. Efter ställd proposition finner ordföranden att nämnden beslutar att bifalla förvaltningens förslag.

Yrkanden beslutspunkt 4

Nina Tuncer (S), Göran Gredfors (M) och Carina Åkesson (SD) bifall till förvaltningens förslag.

Lotta Jonsson (KD) och Jawad Zanganehs (V) yrkar avslag på punkt 4:a och yrkar att socialnämnden ingår 3-årig IOP-överenskommelse med LP-föreningen gällande öppen verksamhet för människor i utanförskap med en samfinansiering tillsammans med LP-föreningen med en summa om 250 000:- årligen.

Propositionsordning beslutspunkt 4

Ordföranden finner att det finns följande förslag till beslut

- Nina Tuncer (S) med fleras bifallsyrkande till förvaltningens förslag.
- Lotta Jonsson (KD) med fleras ändringsyrkande

Ordföranden föreslår en propositionsordning där förslagen om bifall och ändringsyrkandet ställs mot varandra. Nämnden godkänner propositionsordningen. Efter ställd proposition finner ordföranden att nämnden beslutar att bifalla förvaltningens förslag.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Särskilt yttrande §6 Förnyande av IOP

Miljöpartiet de gröna i Eskilstuna lämnar genom detta särskilda yttrande synpunkter på första, tredje och fjärde att-satsen i beslutet.

Miljöpartiet de gröna anser att en god samverkan med civilsamhället är en nödvändighet för att socialnämnden ska kunna fullgöra sitt uppdrag. Våra partnerskap är här ett av våra viktigaste verktyg för den samverkan och det är viktigt att vårda dem så att vi på bästa sätt kan möta de utmaningar som finns.

För att partnerskap ska fungera krävs en långsiktighet. Det innebär inte att partnerskapet aldrig ska förändras eller avslutas, men vi som kommun har ett ansvar även för avslutet.

I beredningen framgår inte om det har varit några diskussioner kring hur vi ska bidra till en ansvarsfull avveckling av verksamheten, och i ett par fall så har partnerskapet helt avslutats efter årsskiftet vilket bara är fem veckor bort.

Vi kan bättre. Om vi ska få föreningar och andra att vilja ingå långsiktiga partnerskap måste vi visa att vi tar långsiktigheten på allvar och är beredda att vara med i diskussioner om hur verksamheten ska avvecklas.

Många av de här föreningarna har inte bara ideella krafter utan även värdefulla professionella krafter som vi som kommun kan vara intresserade av att rekrytera. Vi stärker dock knappast vårt varumärke som arbetsgivare inom socialt arbete genom att från en dag till en annan, och med kort framförhållning avsluta såna här samarbeten.

När det gäller beslutspunkt 1 är vi positiva till ett härberge för kvinnor. Vi har drivit frågan under den här mandatperioden och ser fram mot att det startar. Men vi är kritiska till att man avskaffar matlaget. Beredningen är torftig på punkten varför Matlaget skulle vara en verksamhet som hör till ekonomiskt bistånd mer än socialt stödarbete för barn, unga och vuxna.

När det gäller beslutspunkt 3 så fick nämnden vid tidigare sammanträde information att stadsjuristen även bedömt frågan om det var möjligt att se innehållet i IOP som en sammanhållen tjänst, där det inte går att bryta ur det skyddade boende från insatser av volontärer med läxhjälp, råd och stöd och så vidare vilket skulle innebära att tjänsten då inte finns. Den informationen finns inte med i den skriftliga beredningen men vi förutsätter att den fortfarande stämmer.

Vi konstaterar även att det i den skriftliga beredningen saknas en analys av vilka konsekvenser det blir för målet om oavbruten skolgång för barn till våldsutsatta kvinnor.

Miljöpartiet de gröna i Eskilstuna

Oscar Hedenfeldt

Motion till kommunfullmäktige: Inrätta ett härbärke för kvinnor i Eskilstuna

Att vara hemlös, utan ett tryggt boende, ett eget tak över huvudet är en av de svåraste utmaningarna en människa kan möta. I Eskilstuna finns möjlighet för hemlösa att söka hjälp på härbärgets som Stadsmissionen driver. Men den senaste tidens rapportering i lokalmedia har skapat synlighet kring ett stort jämställdhetsproblem: kvinnor vågar inte söka hjälp på härbärgets i lika stor utsträckning som män på grund av att de känner sig otrygga. Det leder till att kvinnor i stället kan hamna i långt farligare miljöer. MP Eskilstuna vill att kommunen tar ansvar för att kvinnor, precis som män ska känna sig fria att söka den hjälp de behöver, genom att inrätta ett härbärke för kvinnor.

”Åtta av tio som söker hjälp hos Stadsmissionen i Eskilstuna är män. Det gör det svårare för verksamheten att nå ut till hemlösa kvinnor, som riskerar att stanna kvar i en farlig miljö för att säkra en säng att sova i.”¹ Detta kunde vi nyligen läsa i Eskilstuna-Kuriren angående att hemlösa kvinnor i Eskilstuna är rädda att söka sig till härbärgets.

Eskilstuna kommuns slutrapport för Jämställdhet och vård i egen regi² förklarar att kvinnor inte går till härbärgets eftersom det är för få platser för kvinnor där. Det får följden att kvinnorna stannar kvar i en miljö där våld och övergrepp förekommer eftersom de vill ha tak över huvudet. Enligt Marika Eklund, tillförordnad verksamhetschef för Stadsmissionen i Eskilstuna är dock huvudskälet till att kvinnor undviker att söka hjälp på härbärgets, inte antalet sängplatser i sig utan att kvinnorna är rädda.³

Av härbärgets tio platser är idag två vikta åt kvinnor, resten åt män. Många vet inte om att kvinnor och män inte sover tillsammans på härbärgets, andra tycker att det är obehagligt att stå i samma kö som män som kan vara förövare, enligt Marika Eklund. Enligt Marika Eklund är ett eget härbärke för kvinnor, avskilt från män, den bästa lösningen för att Stadsmissionen ska kunna lyckas nå ut till kvinnorna. På ett eget härbärke finns möjlighet för kvinnorna att känna sig trygga och söka hjälp utan oro.

Eskilstuna kommun stödjer idag Eskilstuna Stadsmission med ett årligt grundbidrag för stadsmissionär basverksamhet i Eskilstuna för bland annat människor i hemlöshet. Ett utökat bidrag från kommunen skulle ge Stadsmissionen de möjligheter som behövs för att kunna skapa ett härbärke reserverat för kvinnor.

¹ <https://ekuriren.se/nyheter/eskilstuna/artikel/kvinnor-radda-for-att-soka-hjalp-for-missbruk-och-hemloshet-hamnar-i-miljoer-som-ar-langt-mycket-farligare/lznqw31l>

²<https://www.eskilstuna.se/download/18.368ff5bc17f44a78fbc1542a/1647587960679/10.%20Slutrapport%20-%20J%C3%A4mst%C3%A4lldhet%20och%20v%C3%A5rd%20i%20egen%20regi.pdf>

³ <https://ekuriren.se/nyheter/eskilstuna/artikel/kvinnor-radda-for-att-soka-hjalp-for-missbruk-och-hemloshet-hamnar-i-miljoer-som-ar-langt-mycket-farligare/lznqw31l>

Ett eget boende för hemlösa kvinnor är en fråga om jämställdhet. Det är avgörande att kvinnor får känna samma frihet som män att be om hjälp med att få tak över huvudet. Alla människor har rätt att söka stöd för hemlöshet och hemlöshet ska bekämpas oavsett orsak. Men det är viktigt att komma ihåg att kvinnor är extra utsatta och sårbara som hemlösa⁴. Många kvinnor blir hemlösa som en följd av våld i en nära relation och är hotade på ett helt annat sätt än vad män i samma situation är. Hemlöshet bland kvinnor har också ökat och kan samtidigt vara dold på ett annat sätt än hos män, eftersom kvinnor inte söker hjälp på samma sätt som män, utan försöker klara sig själva och riskerar därmed att hamna i långt farligare miljöer än på ett härbärke.

MP Eskilstuna föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar:

- Att ta utöka stödet till Stadsmissionen så att ett härbärke för kvinnor kan inrättas - snarast
- Att nära dialog ska föras med Stadsmissionen rörande utformning av stödet samt tidplan för inrättandet av ett härbärke för kvinnor

Marielle Lahti (mp)

⁴ <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-9-7582.pdf>

§ 74 Yttrande över motion - Inrätta ett härbärke för kvinnor i Eskilstuna (SOCN/2022:60)

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Motionen avslås.

Reservation

Märit Zetervall Svensson (L) reserverar sig mot beslutet.

Lotta Jonsson (KD) reserverar sig mot beslutet.

Jawad Zanganeh (V) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna har i en motion framfört förslag om att ett härbärke för kvinnor bör inrättas och föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar:

1. Att utöka stödet till Stadsmissionen så att ett härbärke för kvinnor kan inrättas - snarast
2. Att nära dialog ska föras med Stadsmissionen rörande utformning av stödet samt tidplan för inrättandet av ett härbärke för kvinnor

I likhet med motionären ser nämnden att kvinnor i hemlöshet är en utsatt grupp i samhället och särskilt om kvinnan även har ett drogberoende eller lever i en relation med våld.

Ärendebeskrivning

Sedan år 2015 har det funnits en avsiktsförklaring mellan Eskilstuna kommun och Eskilstuna Stadsmission genom vilken kommunen beslöt att tillskjuta medel för en stadsmissionsverksamhet i Eskilstuna. Sedan år 2020 har Eskilstuna kommun en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Eskilstuna Stadsmission för att ytterligare stärka samverkan och utveckling av verksamheten. I överenskommelsen ingår det att ses 3-4 gånger per år för att följa upp hur arbetet går och få insyn i målgruppens behov. Socialnämnden ser därför att det finns en nära dialog rörande utformning av nuvarande stöd och för att följa målgruppens utveckling.

I reglementet för socialnämnden ansvarar nämnden för stöd-, vård- och behandlingsinsatser riktade till missbrukare samt insatser till personer som är utsatta för våld i nära relation. Socialnämnden bedriver verksamheter och utredningsarbete som möter dessa målgrupper. Kvinnobo är ett drogfritt boende för kvinnor som efter

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

biståndsbeslut kan ordna boende för kvinnor under en period. Hemlaås är ett boende där personer som inte kan eller vill upphöra med sitt missbruk kan bo. Ifall en kvinna

behöver lämna en våldsam relation finns stöd att få i en sådan situation också. Socialnämnden har ett boende med visst skydd som har sex platser för våldsutsatta kvinnor samt finns det en överenskommelse om IOP med kvinnojouren Moa om sex stående platser.

Partnerskapet med Stadsmissionen Eskilstuna och härbärgets verksamhet erbjuder en kompletterande verksamhet till socialnämnden;

1. En varm sovplats (vi har åtta platser för män, två för kvinnor)
2. Möjlighet till dusch och tvätt
3. Klädombyte
4. Middag
5. Gemenskap och samtal
6. Stöd och hjälp vidare

Grundtanken med IOP är att öka samverkan mellan det offentliga och civilsamhället eftersom de kan bidra med mycket kunskap och engagemang i samhällsviktiga frågor och komplettera kommunens arbete. På så vis kompletterar Stadsmissionen Eskilstuna socialnämndens arbete med målgruppen som är hemlösa. Stadsmissionen Eskilstuna har inkommit med en ansökan gällande härbärgesplatser för kvinnor och förvaltningen har i nuläget dialog med dem gällande ansökan och även ta reda på hur behovet av härbärgesplatser ser ut för kvinnor.

Finansiering

Socialnämnden har för år 2022 avsatt 3 105 000 kronor i budget för bemanning och drift av grundverksamheten inom Eskilstuna stadsmission.

Yrkanden

Göran Gredfors (M) och Carina Åkesson (SD) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Jawad Zanganeh (V) yrkar bifall till motionen.

Märit Zetervall Svensson (L) och Lotta Jonsson (KD) yrkar att motionen ska anses vara besvarad.

Propositionsordning

Ordföranden föreslår en propositionsordning där förslagen ställs mot varandra. Nämnden godkänner propositionsordningen. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutet skickas till:

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Socialnämnden

Socialnämndens yttrande om motion - Inrätta ett härbärke för kvinnor i Eskilstuna

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen avslås.

Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna har i en motion framfört förslag om att ett härbärke för kvinnor bör inrättas och föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar:

- Att utöka stödet till Stadsmissionen så att ett härbärke för kvinnor kan inrättas - snarast
- Att nära dialog ska föras med Stadsmissionen rörande utformning av stödet samt tidplan för inrättandet av ett härbärke för kvinnor

I likhet med motionären ser nämnden att kvinnor i hemlöshet är en utsatt grupp i samhället och särskilt om kvinnan även har ett drogberoende eller lever i en relation med våld.

Ärendebeskrivning

Sedan år 2015 har det funnits en avsiktsförklaring mellan Eskilstuna kommun och Eskilstuna Stadsmission genom vilken kommunen beslöt att tillskjuta medel för en stadsmissionsverksamhet i Eskilstuna. Sedan år 2020 har Eskilstuna kommun en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Eskilstuna Stadsmission för att ytterligare stärka samverkan och utveckling av verksamheten. I överenskommelsen ingår det att ses 3-4 gånger per år för att följa upp hur arbetet går och få insyn i målgruppens behov. Socialnämnden ser därför att det finns en nära dialog rörande utformning av nuvarande stöd och för att följa målgruppens utveckling.

I reglementet för socialnämnden ansvarar nämnden för stöd-, vård- och behandlingsinsatser riktade till missbrukare samt insatser till personer som är utsatta för våld i nära relation. Socialnämnden bedriver verksamheter och utredningsarbete som möter dessa målgrupper. Kvinnobo är ett drogfritt boende för kvinnor som efter biståndsbeslut kan ordna boende för kvinnor under en period. Hemlaås är ett boende där personer som inte kan eller vill upphöra med sitt missbruk kan bo. Ifall en kvinna

behöver lämna en våldsam relation finns stöd att få i en sådan situation också. Socialnämnden har ett boende med visst skydd som har sex platser för våldsutsatta kvinnor samt finns det en överenskommelse om IOP med kvinnojouren Moa om sex stående platser.

Partnerskapet med Stadsmissionen Eskilstuna och härbärgets verksamhet erbjuder en kompletterande verksamhet till socialnämnden;

- En varm sovplats (vi har åtta platser för män, två för kvinnor)
- Möjlighet till dusch och tvätt
- Klädombyte
- Middag
- Gemenskap och samtal
- Stöd och hjälp vidare

Grundtanken med IOP är att öka samverkan mellan det offentliga och civilsamhället eftersom de kan bidra med mycket kunskap och engagemang i samhällsviktiga frågor och komplettera kommunens arbete. På så vis kompletterar Stadsmissionen Eskilstuna socialnämndens arbete med målgruppen som är hemlösa. Stadsmissionen Eskilstuna har inkommit med en ansökan gällande härbärgesplatser för kvinnor och förvaltningen har i nuläget dialog med dem gällande ansökan och även ta reda på hur behovet av härbärgesplatser ser ut för kvinnor.

Finansiering

Socialnämnden har för år 2022 avsatt 3 105 000 kronor i budget för bemanning och drift av grundverksamheten inom Eskilstuna stadsmission.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Elisabeth Kantor

Remiss från kommunstyrelsen

Motion - Inrätta ett härbärke för kvinnor i Eskilstuna - inlämnad av MP

Ärendet remitteras till er för yttrande. Yttrandet ska ha kommit in till kommunstyrelsen via LEX och på papper senast den 20 oktober 2022.

Remissinstanser

Socialnämnden

Ansvarig direktör på kommunledningskontoret

Anna-Marie Giotas Sandquist

§ 112

Motion - Inrätta ett härbärke för kvinnor i Eskilstuna (KSKF/2022:146)

Beslut

1. Motionen remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

Ärendebeskrivning

Marielle Lahti (MP) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 5 maj 2022 kommit in med en motion om att inrätta ett härbärke för kvinnor i Eskilstuna.

Motionären yrkar att

- Stödet till Stadsmissionen snarast utökas så att ett härbärke för kvinnor kan inrättas
- En nära dialog ska föras med Stadsmissionen rörande utformning av stödet samt tidplan för inrättandet av ett härbärke för kvinnor.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------